



Aikuisten kuvataiteen perusopinnot, laaja oppimäärä.
Syventävien opintojen

PORTFOLIO

Jari Rantanen AKU7

Moikka!

Minä olen Jari Rantanen. Naksun päälle nelikymppinen duunari ja taiteen sekatyöläinen sekä luova yrittäjä.

Harrastan monipuolisesti käsillä tekemistä ja minun onkin vaikeaa pysyttäytyä vain yhdessä taiteenmuodossa.

Nykyisin kuvanveisto moottorisahalla on kuitenkin noussut ihan kärkipäähän tekemisessäni. Vuonna 2022 perustin Sysikarhu-nimeä kantavan yrityksen taiteen tekemiseni tueksi. Yrityksen myötä olen tehnyt paljon tilaustöitä ja päässyt tutustumaan monipuolisiin ihmisiin ympäri Suomen ja vähän maailmaltakin.

Luonnossa liikkuminen ja sen tarkkailu on varmasti suurin inspiraation lähde taiteelleni. Olen huomannut enenevissä määrin ottavani teoksillani kantaa luonnon puolesta. Jos en aivan suoraan, niin pienen twistin kautta. Ihan kuin tässä syventävät taideopinnotni päättävässä teossarjassa kyttyrälohist.



Lähivuosina yksi merkittävistä taiteilijoista itselleni on ollut Reidar Särestöniemi. Hänen tulkintansa pohjoisesta ja elämänsä Lapissa on tehnyt vaikutuksen ajatusmaailmaani. Varmasti osasy syy mielenkiintoni taiteeseensa on oma rakkauteni pohjoiseen ja samanlainen palo luontoa kohtaan kuin Reidarilla oli. Myös hänen upea ja rohkea värien käyttö, etenkin hänen aikanaan on tehnyt vaikutuksen ja antanut monta ahaa-elämystä kuinka taidetta voi myös tehdä ja tulkita. Särestöniemen henki elää vahvasti Kittilässä jossa sijaitsee museonsa ja ateljeensa avoimna yleisölle. Täällä pyrin itsekin Lapin reissuillani vierailemaan uudestaan ja uudestaan.

Kuvanveisto moottorisahalla on alkanut kohdallani täysin kokeilemalla ja itseoppien. Nykyisin seuran useita kotimaisia ja ulkomaalaisia veistäjiä helposti vaikkapa sosiaalisen median kautta. Ulkomaalaisista veistäjistä ehdoton suosikkini on kanadalainen Ryan Cook. Koen hänen teoksissaan olevan jotain yhtäläisyyttä oman tyyllilajini kanssa. Cook veistää paljon luontoaiheita ja ne ovat itsellenikin tärkeässä osassa.

*

Syventävien opintojen aikana oli mahdollista päästä tiettyihin taiteen aloihin niin sanotusti pintaa syvemmälle. Lopputyösarjaani ajatellen luovan veiston kurssilla käsittelin lohiaihetta käsin- ja koneellisen veiston kautta syntyneessä reliefissä. Maalausateljee 2 kurssilla pääsimme Ernon ohjauksessa maalauksen lisäaineiden, struktuurien ja hieman sekatekniikan opiskelun pariin. Tämä kurssi antoi alun sarjani isohkolle maalaukselle jossa käsittelen lohiaihetta vahvasti mixed median keinoin.

Ajoverkko-2023, prosessia



Maalaukseen kokeilin itselleni täysin kokeellista tekniikkaa muun muassa murskaamalla kuivapastellin pigmenttejä jauheeksi ja levittämällä sitä maalauksen alimpiin värikerroksiin.



Maalauksen luonnostelin hyvin pitkälle hiilellä ja kuivapastellein.



Luonnostelun jälkeen aloin työstämään maalausta myös akryylivärein.



Valmiissa teoksessa olen yhdistänyt eri tekniikoita ja materiaaleja vahvasti.

Käyttämäni sekatekniikka sisälsi kuivapastellit ja hiilet, akryylimaalausta palettiveitsellä, tussipiirtämistä ja epoksin pintavalu jonka efektihalkeamien aikaansaamiseksi mursin useasta kohdasta.

Lisäksi syventävissä opinnoissa pääsimme kokeilemaan ja vahvistamaan osaamista kipsivalu-kurssin ja metallipajan myötä.

Miltei koko syventävien opintojen ajan mielessäni on pyörinyt tämä pohjoisen lohiteema ja kun minulle tuli mahdollisuus päästä käymään lohi-ilmion juurilla, niin oli se lopullinen päätökseni valita lopputyösarjani aiheeksi kyttyrälohi ja luonnonsuojelullinen näkökulma sekä ihmisen luontoa määrittelevä toiminta.

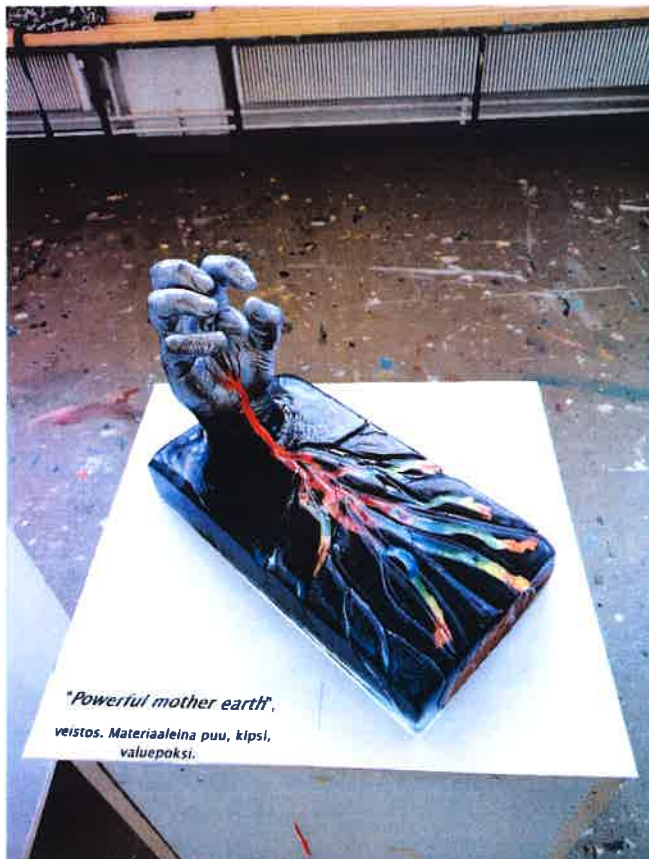
Tavallaan aihe tai teema oli minulle entuudestaan tuttu, mutta paljon otin asioista selvää ja huomasin, että paikallisten ihmisten mielipiteet ja ajatusten vaihto aiheesta oli mielenkiintoista. Suomessa käydään kyttyrälohen kohtalosta milteipä petovihan kaltaista keskustelua. Itselleni tuli sellainen fiilis, että osa ihmisistä suurentelea tai ainakin politisoi omaksi hyväksi tätä ilmiötä.

*

Syventävät opinnot antoivat itselleni uutta pontta teknisessä osaamisessa, mutta en usko syventävien opintojen varsinaisesti käsitykseeni taiteesta vaikuttaneen.

Syventävien opintojen aikana meille esiteltiin uusia taiteilijoita heidän taiteensa kautta, mutta itse huomasin pidättäytyväni entuudestaan tietämissäni taiteilijoissa ja taidemuodoissa. Olin siis omalla mukavuusalueellani vahvasti. Minulla on tapana pyörittää sen miljoonaa ajatusta päässäni ja nämä uudet kurssit kyllä osaltaan ruokkivat ajatusmaailmaani ja antoivat uusia tapoja toteuttaa taidetta kuten vaikka yhdistämällä metallipajassa takomani keskiaikainen miekka ja moottorisahaveistämällä toteuttamani taru sormusten herrasta-hahmo.

*



Lopputyösarjan olen toteuttanut eri tekniikoin lähinnä siksi, että en osannut päättää yhtä tekniikkaa tai tyyliä.

Lisäksi valettavan epoksin ja puun yhdistäminen on kiinnostanut minua pitkään ja esimerkiksi vuonna 2019 tein kuviskoulun ensimmäisen vuoden päätöstehtävässä epoksia ja puuta sekä kipsiä yhdistelevän teoksen ”powerful mother earth”, joka oli tavallaan kunnianosoitus luonnolle. Tehtävä silloin oli humana conditio- näyttelyn

pohjalta valmistettu teos. Lopputyösarjani reliefi/ maalaus on valmistettu tästä 2019 vuonna valmistuneesta teoksesta. Ajatuksissani teos kietoo luonnon ja ihmisen yhdeksi kokonaisuudeksi ja nitoo myös taideopintoni valmiiksi.

*

Lopputyösarja valmistui reliefin ja maalauksen osalta kuin itsestään, ne tuli tehtyä kurssien aikana koululla.

Koska valitsin ”päätyöhöni” tekniikaksi moottorisahaveiston ja epoksilla läträämisen, niin en voinut tehdä tätä koululla ja aika ajoin olikin haastavaa orientoitua taidemoodiin kotona eikä keskittymistä edesauttanut se iloinen asia, että minusta tuli isä keväällä 2024, juuri lopputöiden parissa työskentelyn keskellä. Vauva tietenkin priorisoi tekemistäni vahvasti ja taide saikin olla välillä taka-alalla. Tosin isäksi tuleminen on avannut taas toisenlaisia näkökulmia taiteeseen. Tässä päätyössäni saattaa näkyä tarinallisuutta joka on saanut inspiraatiota isyydestäni.

Epoksityöskentely myös arvelutti hieman sen haastavuuden vuoksi. On lukemattomia tapoja kuinka epoksin valaminen voi epäonnistua ja näin ollen kymmenet tunnit työn parissa olisi olleet hukkaan heitetty. Jouduinkin opettelemaan ja lukemaan aiheesta todella paljon, mutta se kannatti ja sain epoksin valun onnistumaan omasta mielestäni hyvin. Teoksen viimeistelyn kohdalla alkoi tulla ongelmia kun polyuretaanipohjainen lakka alkoi reagoimaan ja aiheutti lisätöitä melkoisesti. Epoksin vesihionta oli haastavaa ja todella paljon aikaa vievää työtä ja lakkauksen epäonnistumisen vuoksi jouduin tekemään sen kahdesti. Sain kuitenkin arvokasta oppia tästäkin mokailusta.

Itse teosten työstäminen oli helppoa kun aihe oli kuitenkin kirkkaana mielessä. Haastavaa oli se, että valitsin lopputyöhöni epoksin kanssa työskentelyä josta minulla ei ollut juuri aiempaa kokemusta. En ollut esimerkiksi veistänyt moottorisahalla epoksia. Selvisi, että epoksi on veistettäessä samaan aikaan todella haurasta ja älyttömän kovaa. Kaikki puuntyöstössä oppimani sai unohtaa epoksia työstäessä. Lopulta kun kaikki alkoi toimia ja viimeinenkin lakkakerros muutti mattamaisen epoksin pinnan kirkkaan lasimaiseksi, sellaiseksi mitä olinkin hakenut, tunsin suurta mielihyvää. Uskon, että tekisin muutamia asioita toisin jos aloittaisin lopputyön uudestaan. Valmis teos on miltei sellainen kuin sen ajattelinkin olevan. Alunperin ajatukseni oli valaa epoksin sisään enemmän elementtejä ja hahmoja, mutta lopulta päätin yksinkertaistaa teosta selkeyden kannalta ja omasta mielestäni se oli oikea ratkaisu.

Vieraslaji

En tietenkään ole tutkija tai tämän aiheen asiantuntija, vaan teokset nojaavat ajatuksiini ja tunteisiini siten kuinka minä ne koen. Teoksieni näkijä ja kokija saa vapaasti ajatella omin tavoin.

Olen käynyt Lapissa useasti, ehkä minuun on iskenyt sellainen niin sanottu lapinkuume.

Varhaisimmat muistikuvani ja valokuvat minusta itsestäni touhuamassa Lapissa ovat lähes neljäkymmenen vuoden takaisia. Valokuvat ovat vanhempieni kesälomareissuilla tallentamia matkamuita perheemme karavaanariharrastuksen ajoilta. Näillä lomareissuilla kalastimme isäni ja veljeni kanssa pohjoisen joilla ja järvillä. Kalareissumme suuntautui muutaman kerran myös maailman mittakaavallakin yhdelle parhaista lohijoista, Tenolle. Lohen kalastaminen Tenosta ei ollut helppoa, mutta aina me saatiin saaliiksi vähintään komeita harjuksia nuotiolla paistettavaksi ja savustettavaksi.



Minä ja veljeni jossain päin Pohjois-Norjaa 80-luvun loppupuolella. Kalastettiin seitä ja turskia.

Näillä kalareissuilla joskus 2000-luvun taitteissa kuulin ensimmäisen kerran paikallisten ja matkailijoiden puhuvan rumasta lohilajista joita silloin tällöin harvakseltaan joku sai siiman päähänsä vähän kuin sattuman oikkuna. Vuonna 2017 Tenojokeen nousi ensimmäinen iso pulssi. Ruma lohi oli kyttyrälohi (*Oncorhynchus gorboscha*).

Kyttyrälohi on vaelluskala, jonka alkuperäinen esiintymisalue sijaitsee Tyynenmeren pohjoisosissa, Aasiassa ja Pohjois-Amerikassa, mutta on levinnyt todella tehokkaasti ihmisen avustuksella Pohjois-Atlantille. Kyttyrälohi on saanut nimensä ulkomuodostaan, sillä loppukesällä ja syksyllä juuri ennen kutua koiraslohelle muodostuu selkään kyttyrä. Lohi muuttaa muutenkin muotoaan ja värisävyään meressä vietetyn ajanjakson jälkeen. Kyttyrälohta kutsutaan alkuperäisillä alueillaan myös nimillä humpback ja pinksalmon ulkomuodon ja värisävyensä vuoksi. Tälle lohilajille on tyypillistä, että se nousee jokiin, Suomen tapauksessa Tenojokeen kutemaan jonka jälkeen se alkaa pilaantumaan ja mätänemään elävältä kunnes kuolee ja huuhtoutuu virran mukana jokirantoihin ja vesistöihin aiheuttaen rantojen rehevöitymistä ja hajuhaittoja. Kalaa kutsutaan roskakalaksi tai vaikkapa zombiekalaksi. Jopa Alaskassa, alkuperäisillä esiintymisalueillaan sitä hyljeksitään ja aliarvostetaan monien kalastajien keskuudessa. Kuitenkin kalalla on historiassa tärkeä paikkansa.

Hurjasta muodonmuutoksestaan ja ulkonäöstään huolimatta kyttyrälohi on ihan syötävä lohi siinä missä muutkin kunhan se saalistetaan tarpeeksi ajoissa alkukesästä ennen muodonmuutoksen rajumpaa alkamista.

Kymmenen viime vuoden aikana kyttyrälohi on saanut hirviömäisen maineen mediassa. Asiantuntijat arvioivat ilmastonmuutoksesta johtuvan vesien läpenemisen aiheuttaneen muunmuassa Tenojoelle sen, että kyttyrälohien määrä on lähtenyt räjähdysmäiseen kasvuun kun samalla alkuperäinen atlantinlohi (*Salmo salar*) kanta on hiipunut ja näivettynyt pohjalukemiin. Kyttyrälohien invaasio Tenojokeen alkoi vuonna 2021 ja sen jälkeen kyttyrälohien määrä on vain kasvanut vuosi vuodelta. Vuonna 2023 kyttyrälohta nousi Tenojokeen kymmenkertaisesti alkuperäiseen loheen verrattuna.

Kyttyrälohen huono maine on vaikuttanut niin, että esimerkiksi kalastusmatkailu on alkanut kärsiä vieden osaltaan isosti elantoa paikalliselta toiminnalta. Halusin itse käydä tutkimassa ilmiötä oman lomareissuni aikana ja päätin suunnata Tenojoelle pitkästä aikaa kalastelemaan kesällä 2023. Kyttyrälohen massiivinen nousu jokiin tapahtuu kahden vuoden sykleissä ja olikin otollista aikaa päästä seuraamaan ilmiötä ja keskustelemaan paikallisten itsenä kanssa asiasta ja sen vaikutuksista.



Minä Tenojoen varressa etsimässä kyttyrälohta ja kalastamassa harjuksia.

Kävi ilmi, että paikallisilla ei välttämättä olutkaan yhtä inhoava ja luotaantyöntävä asenne kyttyrälohta kohtaan kuin mediassa, lehdissä ja mielipidekirjoittelussa annetaan ymmärtää. Koska atlantinlohen määrät ovat hiipuneet jo enmmän tai vähemmän vuosikymmeniä Tenolla, ovat paikalliset miettineet korvaavaksi saaliskalaksi kalastusturistille kyttyrälohta. Sillä olisi oikein pyydettyinä ja oikein valmistettuna todella suuri potentiaali pohjoisen kalastukselle.

Näistä lähtökohdista ja vuosien, ellei vuosikymmenien ajatuksilta Tenojokea ja kyttyrälohta miettien olen työstänyt ajatuksieni tasolla aihetta.

Mietteitä, ajatuksia, pohdintaa

Kyttyrälohi on sopeutuja. Se on luontaisesti aggressiivinen ja ottaa oman elintilan joessa. Ihminen määrittelee oman toimintansa kautta eläinlajien statusta. Pohjoisen matkailuyrittäjän mielestä varmasti haittalaji. Monet alkuperäisasukkaat pohjoisessa pitävät vaikkapa kyttyrälohta isona uhkana, mutta myös suurena potentiaalina. Ymmärrän hyvin kuinka vieraslajit ja haittalajit ottavat alkuperäisiltä lajeilta tilaa ja joissakin tapauksissa syrjäyttää alkuperäistä luonnon lajistoa. Tästä on toisaalta turha syyttää eläin- tai kasvilajeja jotka toimivat kukin oman luontonsa mukaan. Tuntuu, että on mahdoton paikka kitkeä ja poistaa monia elinvoimaisia ja aggressiivisia lajeja paikoista joihin ne on suorastaan ihmisen omaa tyhmyyttään, huolimattomuuttaan ja ajattelemattomuuttaan levinnyt.

Väkisin ajattelen, että olisivatko näin sopeutuvat lajit ajan saatossa kuitenkin levinneet nykyisille elinalueilleen vaikka ihminen ei olisi edesauttanut leviämistä. Maapallo ja ekosysteemi ei kuitenkaan ole suljettu laboratorio eikä merillä ja mailla ole luonnolla rajoja. Ihmisillä on.

Ihmisillä on tarve lokeroida maat, ihmiset, rodut, lajit, kaikki. Vieraslaji, haittalaji. Nykyihminen itse on se maapallon ja sen ekosysteemin haittalaji. Eittämättä näin on. Ehkä naiivia ajattelua eläinkunnan puolesta ihmisen röyhkeyttä ja luonnontuhoa vastaan.

Elämäнкиerto-veistos 2025, kuusi, tammi, epoksi, lehtikuusi

Veistos käsittelee Pohjois-Amerikan ja Koillis-Aasian lohilajien tärkeyttä luonnon monimuotoisuudelle ja alkuperäiskansoille. Lohi on ollut ja on yhä vieläkin suuressa osassa ravintona vaikkapa petolinnuille ja karhuille. Pohjois-Amerikan ensimmäiset asukkaat eivät metsästäneet ainoastaan suurristaa, vaan kudulle nousevat lohet olivat monien intiaaniheimojen tärkeää ravintoa ja elinehtoa. Alaskan yliopiston tutkijat ovat löytäneet todisteita lohenpyynnistä ihmisen toimesta jo yli 11000 vuotta sitten.

Ajoverkko-maalaus 2023, sekatekniikka, kuivapastelli, akryylimaalit, tussi, epoksi

Maalauksessa ihmisen luonnon tuhoa kuvaava hylätty ajoverkko saastuttaa vesistöä. Ihminen tekee itselleen vahinkoa vahingoittaessaan luontoa. Luonto sopeutuu ajan saatossa kun ihminen tuhoaa itsensä.

Vieraslaji-reliefi 2023, veisto amerikanlehmukseen

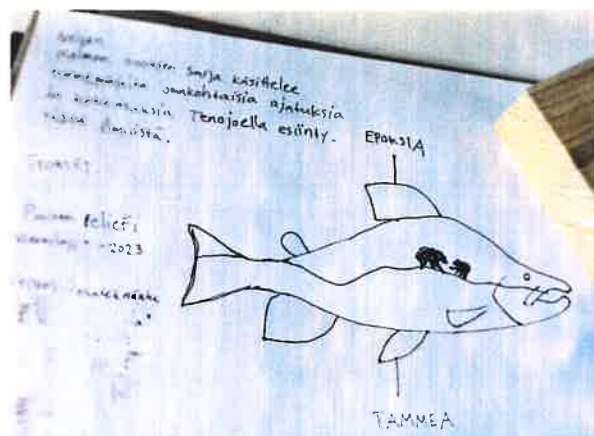
Kyttyrälohi on aggressiivinen vieraslaji joka syrjäyttää alkuperäislajin. Tällainen mielikuva on piirtynyt mediasta aiheutta seuraavalle. Joki täynnä epätoivottuja tunkeilijoita.

Human condition-mosaiikki/ kynäruiskumaalaus 2019-2025, koivu, epoksi

Teos kietoo ihmisyyden ja luonnon lohiaiheen sekä taideopintoni yhteen. Hain teokseen ihmisyyttä käyttäen humana conditio- teokseni tähän työskentelyyn. Halusin häivähdyksen myös luolamaalaus-tyylistä ja Särestöniemen tapaista lähestymistä.

Elämäinkierto- veistos 2025, prosessia. Onnistumisia, epäonnistumisia.

Alkuun paperilla oli karkea ajatus ja ainoa varma asia oli, että haluan käyttää veistoksessa epoksia ja puuta.



Minulta sattui löytymään tammea muutama pölli ja aloin työstämään siitä veistoksen alaosa.





Hahmottelin lohen linjoja ja veistin tammeen urat muottipleksiä varten.



Veistin käsin lehtikuusesta pienet hahmot ja pinnoitin ne pinnat sulkevalla epoksilla kuten puuosan jolla hahmot seisovat.

Tein pleksistä muotin lohen linjoja mukaillen ja istutin pleksit silikonilla aiemmin sahaamiini uriin. Tiivistin muotin "vedenpitäväksi" epoksin valamista varten. Tässä vaiheessa hahmotkin olivat jo muotissa.



Epoksia varasin valua varten hieman reilummin. Hartsia ja kovete yhdessä muodostivat reilu 7L valmista valuepoksia.

Määrää oli hieman vaikeahkoa laskea monimutkaisen muodon vuoksi, mutta päätin ottaa hieman reilummin ja se oli lopulta ihan hyvä päätös. Valmiiksi sekoitettuun epoksiin lisäsin vielä noin 10 tippaa turkoosia sävyä, että sain läpinäkyvään epoksiin hieman hakemaani veden sävyä.



Heti valamisen jälkeen epoksissa on paljon ilmaa joka poistuu hiljalleen epoksin kovettuessa kemiallisen reaktion ja ympäröivän lämpötilan vaikutuksesta. Epoksivalun piti antaa kuivua noin viikon verran ennekuin itse veistosta pääsi työstämään.



Kirkkaalla epoksilla on hieno ominaisuus sen kyky kantaa valoa. Tätä ominaisuutta kannattaa miettiä näyttelyn esillepanossa.



Epoksin hiomisesta irtoava pöly on erittäin vaarallista hengitettynä. Itse varustaudun kokomaskilla ja moottoroidulla suodattimella nykyään jo moottorisahaveistossa muutenkin. Halpa henkivakuutus.

Karkeat muodot alkavat hahmottua nopeasti. Tammi on kovaa työstettävää ja epoksilla on myös ihan omat lainalaisuutensa. Toisaalta epoksi on todella kovaa työstää, mutta toisaalta moottorisahan takapotkua pitää varoa vieläkin enemmän kuin puuta veistäessä.

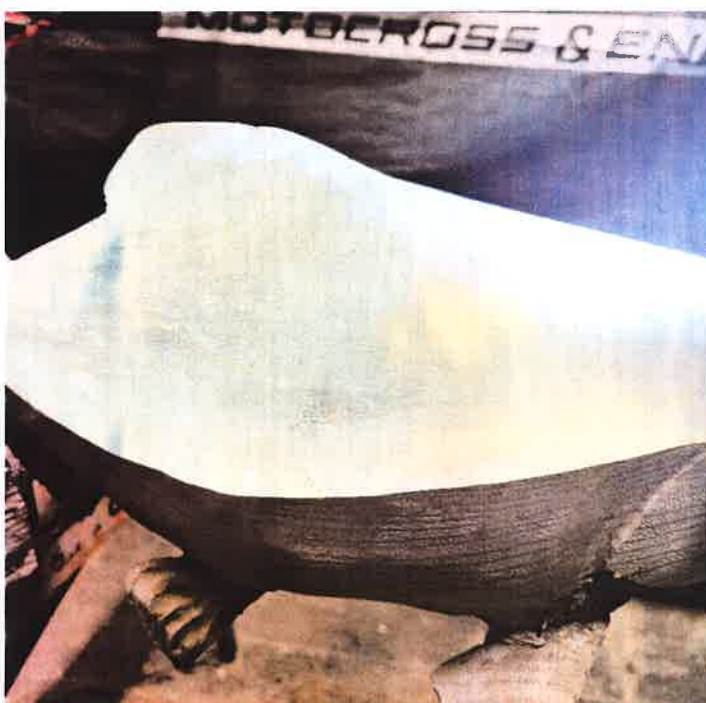




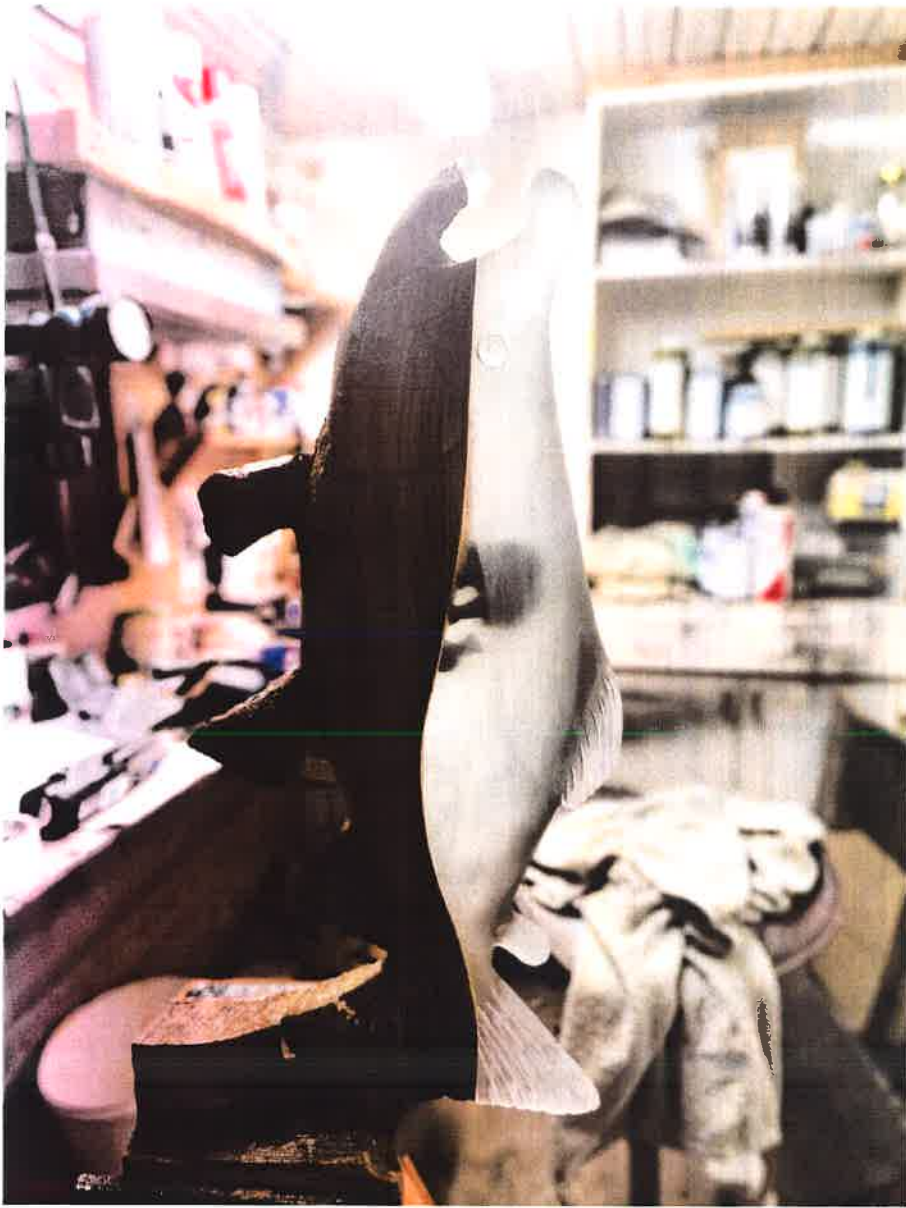
Veistos alkaa olla valmis
yksityiskohtien
veistämiseen ja hiomiseen.



Kulmahiomakoneella
ensin karkeasti muodot
jonka jälkeen siirryin
käsinhiomintaan.



Vesihionnan aloitin karkeudesta
400. Ennen vesihionnan
jatkumista tein vielä muutamia
yksityiskohtia kuten esimerkiksi
silvät.



Jatkoin vesihiontaa aina MESH-asteikolla lukuun 2000 asti. Hiomisessa ei ole mahdollista oikoa asteikkoa.

On oltava kärsivällinen. Veistoksen karkein hiomaluku oli 60 ja siitä joka asteikolla veistos läpikäyden- 80, 100, 120, 150, 180, 220, 240, 280, 320 jonka jälkeen siirryin vesihiontaan 400, 500, 600, 800, 1000, 1200, 1500 ja 2000. Tätäkin hienompia karkeuksia olisi, mutta koska minulla oli aikomus viimeistellä työ PU-lakalla, niin jättäydyin tähän riittävään sileyteen.



Lakkauksen seurauksena veistos on lähes kristallin kirkas, mutta taittuu aavistuksen siihen aiemmin lisäämääni turkoosin sävyyn.





Tein veistokselle jalustaa moottorisahaveistämällä. Hain puuhun hieman joenpohjamaista muotokieltä.

Valmis veistos istutettuna jalustaansa. Kiinnityksinä toimivat 2kpl 8mm harjateräksen pätkeä. Veistos on mahdollista irroittaa jalustaosastaan.





Ilman ongelmia tämäkään projekti ei aivan sujunut. Viimeistelyvaiheessa lakkakerroksien välissä tapahtui jonkinlaista reaktiota ja noin viikon kuluttua valmistumisestaan teos oli täynnä jonkinlaista vaahtomaista pintaa ja lukemattomia pieniä halkeamia. Syyksi epäilen vahvasti sitä, että tämäntyyppisten lakkojen kanssa kerrosten välissä pitäisi olla niin sanotut välihaihdutukset vain noin 5 minuuttia, kun taas itselläni se oli vaikkapa 12 tuntia kun lakkasin uusia kerroksia vasta seuraavina päivinä. Uudelleen lakatessa oikeaoppisesti tätä ongelmaa ei enää ollut.



Päätin vielä kerran aloittaa vesihionnan miltei alusta, että sain veistoksen pinnan kirkkaaksi. Työtunteja tuli huimasti lisää, mutta jatkoa ajatellen sain tärkeää oppia viimeistelystä.

Loppusanoiksi

Tässäpä oli hyvin pieni raapaisu taiteellisesta työskentelystäni portfolion muodossa.

Tietenkin vain siitä, mitä tuli tehtyä opintojen puitteissa. Minulla on monta rautaa tulessa ja paljon muutakin tapahtuu luovan työskentelyn parissa kuten joka vuotisia kilpailuja moottorisahalla tapahtuvissa veistokisoissa, yksityis- ja yhteistaidenäyttelyihin osallistumista artistina, Sysikarhun tilaustöiden valmistamisena ja paljon muuta. Voin sanoa rehellisesti, että elämäni yksiä parhaimpia hetkiä on ollut päästä opiskelemaan kuvataidetta ja tapaamaan enemmän tai vähemmän samanhenkisiä ihmisiä. Aika on mennyt uskomattoman vilkkaasti. Juurihan oli vuoden 2018 syksy ja taideopinnot alkoivat. Uskon saaneeni opintojen ohella monia hyviä ystäviä ja heiltä isosti oppia luovaan tekemiseen.

6.3.2025 Jari Rantanen

